

Magazine on *Low External Input Sustainable Agriculture*
Compilation of selected translated articles into *Kannada*

ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಕರಗಳ ಮಿತ ಬಳಕೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಕುರಿತ ಮ್ಯಾಗಜಿನ್.
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ ಆಯ್ದ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಕಲನ

 LEIS
INDIA

ಲೀಸಾ ಇಂಡಿಯಾ
ವಿಶೇಷ ಕನ್ನಡ ಸಂಚಿಕೆ

ಲೀಸಾ ಇಂಡಿಯಾ

ವಿಶೇಷ ಕನ್ನಡ ಸಂಚಿಕೆ

ಜೂನ್ 2018, ಸಂಚಿಕೆ 2

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯು 'ಲೀಸಾ ಇಂಡಿಯಾ' ಆಂಗ್ಲ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಆಯ್ದು ಲೇಖನಗಳ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ವಿಳಾಸ: ಎ.ಎಂ.ಇ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ
ನಂ.204, 100 ಫ್ಲೀಟ್ ರಿಂಗ್‌ರೋಡ್
ಮೂರನೇ ಫೇಸ್
ಬನಶಂಕರಿ ಎರಡನೇ ಬ್ಲಾಕ್
ಮೂರನೇ ಸ್ಟೇಜ್
ಬೆಂಗಳೂರು 560085
ದೂರವಾಣಿ+91-080-26699512/ 26699522
ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ +91-080-26699410
ಈಮೈಲ್: leisaindia@yahoo.co.in

ಲೀಸಾ ಇಂಡಿಯಾ
'ಲೀಸಾ ಇಂಡಿಯಾ' ಆಂಗ್ಲ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು
ಎ.ಎಂ.ಇ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಹಾಗೂ ಇಳಿಯ (ILEIA)
ಸಂಸ್ಥೆ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವಾಗಿ
ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿ
ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕ : ಕೆ.ವಿ.ಎಸ್.ಪ್ರಸಾದ್
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕಿ : ಟಿ.ಎಂ.ರಾಧ
ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ

ಹೇಮಾ ಹೆಬ್ಬಗೋಡಿ
ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದಗಳ ಸಮನ್ವಯ
ವೀಣಾ ಮಾರ್ಕಾಂಡೆ

ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ
ರುಕ್ಮಿಣಿ ಜಿ.ಜಿ.

ಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ
ಶಿವಪ್ರಸಾದ್

ಮುದ್ರಣ
ಸ್ಕಾನ್ ಪ್ರಿಂಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮುಖಪುಟ ಚಿತ್ರ
ಹನುಮನಹಳ್ಳಿಯ ರಾಮಜಿ ಎಲ್ಲಪ್ಪನವರು
ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೊರಲೆಯನ್ನು
ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಚಿತ್ರ ಸೌಜನ್ಯ: ಸಹಜ ಸಮೃದ್ಧಿ

ಲೀಸಾ ಮ್ಯಾಗಜಿನ್

ವಿವಿಧ ಆವೃತ್ತಿಗಳು
ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೇರಿಕನ್, ಪಶ್ಚಿಮ ಆಫ್ರಿಕನ್
ಮತ್ತು ಬ್ರೆಜಿಲಿಯನ್ ಆವೃತ್ತಿಗಳು

ಲೀಸಾ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯಾಗಜಿನ್

ಇತರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆವೃತ್ತಿಗಳು
ಹಿಂದಿ, ಒರಿಯಾ, ಮರಾಠಿ, ಪಂಜಾಬಿ, ತಮಿಳು
ಮತ್ತು ತೆಲುಗು

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳ ಪಡಿಯಚ್ಚನ್ನು ಮಾಡಿ ಇತರ ಓದುಗರಿಗೆ ಹಂಚಲು ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದೆ.

ಮಿಸೆರಿಯೋರ್ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಎ.ಎಂ.ಇ.
ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತ.

ಪ್ರಿಯ ಓದುಗರೇ.

ಸಣ್ಣರೈತರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಪರಿಸರವಿಜ್ಞಾನ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ವಿಧಾನವು ಸಣ್ಣರೈತರಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಜೀನ್ ಕ್ರಾಂತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇರಲಾದ ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಮಾದರಿಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಮರ್ಥ ಹಾದಿ. ಕೃಷಿಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಜೂನ್ 2018ರ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ರೈತರು ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳತ್ತ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರವಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಕೊರಲೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡ ಸುಮಾರು 2000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರು ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ರೈತರು ಸಹಜ ಕೃಷಿಪರಿಸರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಸ್ಥಿರ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಜಾನುವಾರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸರಳ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ, ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರದಂತಹ ಲಾಭಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ರೈತರ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೀತಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಯತ್ನಗಳು ಕೂಡ ನಡೆದಿವೆ. ಲೇಖನವೊಂದರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿರುವ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಒಕ್ಕೂಟ ರಚನೆ. ಈ ಒಕ್ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯರು ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂತಹ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ಕೃಷಿಮಿತ್ರರು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಬಯಸಿದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಲು ನಮಗೆ ಸಂತಸವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಸಂಪಾದಕರು

ಲೀಸಾ LEISA

www.leisaindia.org

ಲೀಸಾ (LEISA)ವು ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಕರಗಳ ಮಿತ ಬಳಕೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತಾಗಿದೆ. ಇದು ಪಾರಿಸರಿಕವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ವರಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವ ರೈತರಿಗೆ ಇರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಕುರಿತಾಗಿದೆ. ಲೀಸಾವು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಧಾನಗಳ ಹಿತ ಬಳಕೆಯ - ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ಬಾಹ್ಯ ಒಳಸುರಿಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಬಳಕೆಯ - ಕುರಿತಾಗಿದೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಮೌಲ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮೂಲವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ರೈತರನ್ನು ಸಬಲರನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳ ಕುರಿತಾಗಿದೆ. ಲೀಸಾವು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಂದಿಸುವ ಕೃಷಿಕರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಭಾಗೇದಾರಿ ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತಾಗಿದೆ. ಲೀಸಾವು ದೇಶ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಿಳಿತಗೊಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಕುರಿತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಜಿಸಲು ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಯಸುತ್ತದೆ. ಲೀಸಾವು ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ; ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಂದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಎ ಎಂ ಇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ

www.amefound.org

ಎ ಎಂ ಇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವು ಬೇಸಾಯದ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ, ಕೃಷಿಕರ ಅರಿವನ್ನು ಸಿರಿವಂತಗೊಳಿಸುವ, ಅಭ್ಯುದಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಅರೆ ಒಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿ ಪಾರಿಸರಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

ವಿಶ್ವಸ್ತರು

ಚೀಫ್‌ಮನ್ : ಶ್ರೀ ಚಿರಂಜೀವಿ ಸಿಂಗ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್. (ನಿ..)

ಖಜಾಂಚಿ : ಶ್ರೀ ಬಿ.ಕೆ. ಶಿವರಾಂ

ಸದಸ್ಯರು : ಡಾ.ವಿಠಲ ರಾಜನ್, ಡಾ.ಎಂ.ಮಹಾದೇವಪ್ಪ, ಡಾ.ಎನ್.ಜಿ.ಹೆಗಡೆ, ಡಾ.ಟಿ.ಎಂ. ತ್ಯಾಗರಾಜನ್, ಪ್ರೊ.ವಿ.ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ, ಡಾ.ಎ.ರಾಜಣ್ಣ, ಡಾ.ವೆಂಕಟೇಶ್ ತಗತ್, ಡಾ.ಸ್ಮಿತಾ ಪ್ರೇಮಚಂದರ್

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು: ಶ್ರೀ ಕೆ.ವಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಸಾದ್

ಮಿಸೆರಿಯೋರ್ MISEREOR

www.misereor.org

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಟನೆ ಮಿಸೆರಿಯೋರ್‌ನ್ನು ಜರ್ಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಬಿಶಪ್‌ರು ಇಸವಿ 1958ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಕಳೆದ 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಿಸೆರಿಯೋರ್ ಆಫ್ರಿಕ, ಏಷಿಯಾ, ಹಾಗೂ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೇರಿಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ವಚನಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮ, ಪರಂಪರೆ ಅಥವಾ ಲಿಂಗವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮಾನವ ಜೀವಿಗೂ ಮಿಸೆರಿಯೋರ್‌ನ ಸಹಕಾರ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಬಡವರು ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲರಹಿತರು ನಡೆಸುವ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಿಸೆರಿಯೋರ್ ಬೆಂಬಲ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ ಪಾಲುದಾರರ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಚರ್ಚೆ-ಆಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸರಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಪಾಲುದಾರರು ಸಹಾಯಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಿಸೆರಿಯೋರ್ ತನ್ನ ಪಾಲುದಾರರೊಡಗೂಡಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ.

4

ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ತಾಳಿಕೆಯ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬೀಜಗಳು

■ ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ - ಭಾರತ

ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಎನ್ನುವುದು ತುಳಿತ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಲ್ಲದ ಸಮಾಜವಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ನಿರ್ಮಾಣ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಆ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಭಾರತದ ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಒಕ್ಕೂಟವು (The Food Sovereignty Alliance, India (FSA) ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮತನದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೊಂದು.

8

ರೈತರ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು

■ ಟಿ. ಜಿ. ಜೇಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೆಬಿನ್ .ಕೆ

ಕೇರಳದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಹೊಸತನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸುವ ರೈತರು ಸುಸ್ಥಿರ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳು

■ ಎಂ. ಮಂಜುಳ, ಆರ್. ರಂಗಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಕೆ. ದಕ್ಷಿಣಾ ಮೂರ್ತಿ

“ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷಮತೆ” ಇಂದ “ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು” ಕಡೆಗೆ ಮಾದರಿಗಳು ಬದಲಾಗಿವೆ. ಇದು ಜಾನುವಾರು ವಲಯದಲ್ಲಿನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಲ್ಲದು.

12

15

ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ

■ ಕೆ. ಸುರೇಶ ಕಣ್ಣ

ಬಹುತೇಕ ಸಹಜ ಪರಿಸರ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸುಸ್ಥಿರ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನೇ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಸರಳ ಸಹಜ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಜಾನುವಾರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದರಿಂದ ಎರಡಕ್ಕೂ ಲಾಭದಾಯಕ. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ, ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ, ಕುಟುಂಬ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರದಂತಹ ಲಾಭಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ.

18

ಮರೆತ ಧಾನ್ಯ ಮರಳಿ ಬಂತು

■ ಅನಿತ ರೆಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸಾದ್ .ಜಿ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರವಾಗಿದ್ದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಮರಳಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ರೈತರು ಕೊರಲೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಟ್ಟ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಫಲವತ್ತಾಗಿರದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಹವಾಮಾನ ವೈಪರಿತ್ಯದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಈ ಧಾನ್ಯವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ. ಕೊರಲೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವಾಗಿದ್ದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಬಡವರಲ್ಲಿನ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ನಗರ ಮತ್ತು ಅರೆನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಜನರ ಜೀವನಶೈಲಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.

ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ತಾಳಿಕೆಯ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬೀಜಗಳು

■ ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ - ಭಾರತ

ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಎನ್ನುವುದು ತುಳಿತ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಲ್ಲದ ಸಮಾಜವಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ನಿರ್ಮಾಣ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಆ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಭಾರತದ ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಒಕ್ಕೂಟವು (The Food Sovereignty Alliance, India (FSA) ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮತನದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೊಂದು.

ಆಹಾರ ಎನ್ನುವುದು ಹಲವರಿಗೆ ಹಲವು ರೀತಿ. ನಾವಿಂದು ನಮ್ಮ ಆಹಾರ, ಆಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲಿನ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಏನು ತಿನ್ನುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಆಹಾರದ ಬಗೆಗಿನ ನಮ್ಮ ನಿರ್ದಾರ್ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದೆ. 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆರ್ಥಿಕ ಉದಾರೀಕರಣ, ಹಸಿರು ಹಾಗೂ ಬಿಳಿ ಕ್ರಾಂತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆಹಾರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವಿಸ್ತೃತಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕೃಷಿವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಬಳಕೆ, ವಿತರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹಾಗೂ ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಕೂಡ ಅವರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ

ಸಮುದಾಯಗಳ ಋತುಮಾನಕ್ರಮಗುಣವಾದ ಆಹಾರ ಚಕ್ರದ ನಕ್ಷೆ

ಆಹಾರ ಚಕ್ರದ ನಕ್ಷೆ

ಈ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ

ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬಹುದು. ಶಿಬಿರಗಳು, ಜಾತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಕುರಿತ ಸಭೆಗಳು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಶೋಧನೆ, ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ, ಜನಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ - ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ತಂತ್ರಗಳು.

ಒಕ್ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣದ ಆದಿವಾಸಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳು 1996ರ PESA ಸಮುದಾಯ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯವಾಸಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು 2006ರ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನ್ವಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಗ್ರಾಮ ಮಂಡಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆದಿವಾಸಿ ಐಕ್ಯ ವೇದಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಗಡಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಿವಾಸಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಲವು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಮಹಬೂಬನಗರವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೋಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಬಿಟ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಪವಿತ್ರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಜೇನೋಣಗಳು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಂದಾಗಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮುದಾಯವು ತಮ್ಮ ಋತುಮಾನದ ಆಹಾರ ಚಕ್ರ, ಸಸ್ಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಧಾನವು ಅವರಿಗೆ ಅರಣ್ಯದೊಂದಿಗಿನ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ

ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವರು ಮರಳಿ ಕೃಷಿಪರಿಸರ ಕಾಪಾಡುವಂತಹ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸ್ಪೂರ್ತಿ ನೀಡಿದವು. ಇದರಿಂದ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ಜೆನೋಣಗಳ ಸಂತತಿ ಹೆಚ್ಚಿತು.

ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಚಿತ್ತೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘವು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯಗಳ ಭೂಮಿಗಾಗಿನ ಹೋರಾಟದ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವರ ಹೋರಾಟದ ಉದ್ದೇಶ ಒಮ್ಮೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜ್ಞಾನ, ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಆಹಾರ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಮರಳಿ ತರುವುದು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮಹಿಳೆಯರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ದನಿ ಎತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇಂದು ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಲು ತಮ್ಮದೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಪ್ಪು ಉಣ್ಣೆ ನೀಡುವ ದೆಕ್ಕಾನಿ ಕುರಿ ತಳಿ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕುರುಬರ ಜೀವನ ಕೂಡ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ದೆಕ್ಕಾನಿ ಗೊರ್ರೆಲ ಮೇಕಲ ಪೆಂಪಕಾದುರುಲ ಸಂಘಂ ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಆ ಮೂಲಕ ಕುರುಬರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕುರಿಯಿಂದ ಮಾಂಸ, ಉಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉಣ್ಣೆಯಿಂದ ಗೋನಗಾದಿ ಎನ್ನುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ನೇಯಲಾಗುತ್ತದೆ. 90ರ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ತೂಕದ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಉಣ್ಣೆಯಿಲ್ಲದ ನೆಲ್ಲೂರು (ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ತಳಿ) ತಳಿಯನ್ನು ದೆಕ್ಕಾನಿ ಕುರಿಗಳ ನಡುವೆ ಪರಿಚಯಿಸಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಿಶ್ರತಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಘವು ದೆಕ್ಕಾನಿ ತಳಿಯನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ. ದೆಕ್ಕಾನಿ ಕುರಿಯನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿರುವವರು, ಇತರ ಮಿಶ್ರತಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿರುವವರು ನೆಲ್ಲೂರು ತಳಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೆಕ್ಕಾನಿ ತಳಿಯನ್ನೇ ಸಾಕುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಅಕೇಶಿಯ (ಜಾಲಿ ಮರಗಳು) ಮರಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಮೇವಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮಾಡದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಅವರು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಶುದ್ಧ ದೆಕ್ಕಾಸಿ ಕುರಿ ತಳಿ ಮರಳಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಗೊಂಗಳಾಡಿಯು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಂಡಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಉತ್ಪಾದನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

2011ರಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಿ ರೈತ ಸಂಘಂ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಡೈರಿ ಸಂಸ್ಕರಣಕಾರರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ತಮ್ಮದೇ ಹಾಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. 6 ಲೀಟರ್‌ನಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಂದು ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 600 ಲೀ ಹಾಲನ್ನು ಸುತ್ತಲಿನ 5 ಹಳ್ಳಿಗಳ 80 ರೈತರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರದ ಮದನಪಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ 150 ಮಂದಿ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರು ಸೇರಿ ಹಾಲಿನ ದರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ : ಧಾನ್ಯಗಳು, ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳು. ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಉಳಿದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಬಳಿಯ ಅಂಗಡಿಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವಾತನಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಘವು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಡುಗೆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಗಿನ ಉಪಹಾರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸುತ್ತಲ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ.

ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವಿವರಿಸುವ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಐಡಿಯಾವನ್ನು ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಎ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಮುಂದುವರೆದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು. ಉತ್ಪಾದನೆ, ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಜನರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಜಾಗತಿಕ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಸವಾಲು ಒಡ್ಡಲು ಹಾಗೂ ಜನರ ಬದುಕನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಭದ್ರವಾದ ದಾರಿ. ಈ ಹಾದಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ತತ್ವವೆಂದರೆ ನಾವು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನೇ ನಾವು ತಿನ್ನಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಾದುದನ್ನು

ಮಾರುವುದು ಹಾಗೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ದಾಸ್ತಾನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಂವಾದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಮುದಾಯದ ಸಕ್ರಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಯು ವೈವಿಧ್ಯವಾಗದಂತೆ ಹಿಡಿದಿಡುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಕಷ್ಟದ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಗಮನನೀಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಿಸುತ್ತಲೇ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಚಳುವಳಿಯ ನಿರ್ಮಾಣ

ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಕುರಿತಾದ ಈ ಚರ್ಚೆ ಹಾಗೂ ಚಳುವಳಿಯು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲೂ ಉಳಿಯಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇದು ಹಳ್ಳಿ ನಗರಗಳ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಹರೆಯದವರನ್ನು ತಲುಪಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ಶಾಲೆ/ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿನ ಕೂಡಲಿಯಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ (www.kudali.org) ಕೂಡ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಕುರಿತು ಅವರುಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವಂತೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ : ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ರೈತರ ಭೇಟಿ, ಅವರ ಭೂಮಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದು, ಅವರು ಬೆಳೆದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಜನರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಪರಿಸರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಹಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು, ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು, ಮಣ್ಣು, ಸಗಣೆ, ಬೀಜಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು, ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಕಲೆ, ಹಾಡು, ನಾಟಕ ಮೊದಲಾದ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು (ಉದಾ: ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧಿ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು). ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪರಿವರ್ತನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಬಲ್ಲದು. ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಬಲ್ಲದು.

ವಲಸೆಯನ್ನು ತಡೆದು ವಿಮೋಚನೆಯತ್ತ ಸಾಗುವ ಪೀಳಿಗೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂವಾದ, ಅಂತರ್‌ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜನಪ್ರಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಆಹಾರ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ಸಂಕೋಲೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯ ಸಮರ್ಥನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ನಮ್ಮ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ■

The Food Sovereignty Alliance
A-21 Sainikpuri
Secunderabad-500094
Telangana, India
www.foodsovereigntyalliance.wordpress.com

ಆಂಗ್ಲ ಮೂಲ
ಲೀಸಾ ಇಂಡಿಯಾ, ಸಂಪುಟ 19, ಸಂಚಿಕೆ 1, ಮಾರ್ಚ್ 2017

ಮಹಿಳೆಯರು ಸುವರ್ಣಗಡ್ಡೆಯ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ

ರೈತರ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು

ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ/ವೈಪರಿತ್ಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಸುಸ್ಥಿರ ಪರಿಹಾರಗಳು

■ ಟಿ. ಜಿ. ಜೇಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೆಬಿನ್ .ಕೆ

ಕೇರಳದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಹೊಸತನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸುವ ರೈತರು ಸುಸ್ಥಿರ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇರಳದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಭಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ. ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ತಲುಪಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಒಳಭಾಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ವಲಯಗಳಿಂದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನಾಗಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಬದುಕುಳಿಯಲು

ಇರುವ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಸೀಮಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಪೀರ್‌ಮೇಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೊಸೈಟಿ Peermade Development Society (PDS) ಕೇರಳದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇದು ಕೇರಳದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪಂಗಡಗಳು, ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತ ರೈತರು ಹಾಗೂ ವಲಸಿತ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕಳೆದ 18 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಕೇರಳದಲ್ಲಿನ ಹಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳ 1000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಸಸ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯಗಳು, ಬಿತ್ತನೆಯ ವಿಧಾನಗಳು, ಕೃಷಿಆರ್ಥಿಕ ಕ್ರಮಗಳು, ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೀಟ ಹಾಗೂ ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕಟಾವು, ಕಟಾವಿನ ನಂತರದ ಸಂಸ್ಕರಣ ವಿಧಾನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಈ ದಾಖಲೀಕರಣವು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವಂತಹ ರೈತರ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಳಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಬರವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುವ ಆದರೆ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳೆಗಳು, ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆವುದು ಇವು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ರೈತರು ಅನುಸರಿಸುವ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳು.

ಸ್ಥಳೀಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಳೆಗಾರರ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ

ಕೇರಳದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಇಡುಕ್ಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಮೆಣಸು, ಏಲಕ್ಕಿ, ಕಾಫಿ, ರಬ್ಬರ್, ಟೀ, ಮರಗೆಣಸು ಮತ್ತು ಭತ್ತವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಡುಕ್ಕಿಯ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 800 ಇಂದ 2400 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದೇ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಏಲಕ್ಕಿ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬೆಳೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿನ ವೈಪರಿತ್ಯಗಳು, ಮಳೆ ಹಾಗೂ ತೇವಾಂಶ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರೈತರು ಗುರುತಿಸಿ, ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ತಳಿಯನ್ನು ನಾವು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದೇವೆ (ನೋಡಿ ಕೋಷ್ಟಕ 1). ಈ ವಿಧಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ತೇವಾಂಶ, ಒಣಹವೆ, ಮಳೆ, ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ

ಕೋಷ್ಟಕ 1 : ರೈತರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಏಲಕ್ಕಿ ತಳಿಗಳು

ತಿರುತಳಿ :	ಮಂಜು ಮುಸುಕಿದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತದ್ದು 1100 ಅಡಿಗಳಿಂದ 1200 ಅಡಿ (ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ)
ಪಾನಿಕುಲಂಗಾರ :	ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದದ್ದು 1400 ಅಡಿಗಳಿಂದ 2000 ಅಡಿಗಳು (ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ)
ಎಲರಾಜನ್ :	900 ಅಡಿಗಳಿಂದ 1200 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದದ್ದು (ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ)
ವಂಡರ್ :	ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದದ್ದು 900 ಅಡಿಗಳಿಂದ 1000 ಅಡಿಗಳು (ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ)
ನಜಲ್ಲಾನ್ :	1100 ಅಡಿಗಳಿಂದ 1200 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದದ್ದು (ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ)
ಕನ್ನಿವಿಲಂ :	ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತದ್ದು

ಎಲ್ಲ ತಾಪಮಾನಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಹಜವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವ ತಳಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಧಾನವನ್ನೇ ಬಹುತೇಕ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಗಾರರು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವಂತಹ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವಂತಹ, ರೋಗ ಹಾಗೂ ಬರ ತಾಳಿಕೆಯ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುವ, ಬೆಳೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಈ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರೈತರು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ಮರಗೆಣಸಿನ ವಿಧ ಮರಳಿ ಬಂದಿತು

ಚಿತ್ರ: ಲೀಲಾಕರ

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು ಮೆಣಸಿಗೆ (ಪೈಪರ್ ನಿಗ್ರೂಮ್)ಗೆ ತವರುನೆಲ. ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮೆಣಸಿನ ತಳಿಗಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸೂಕ್ತ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಣಸು ಕೂಡ ಒಂದು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತಹ 5ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೆಣಸಿನ ತಳಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಳಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಹೊಸತನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ರೈತ ಕೆ.ಟಿ. ವರ್ಗೀಸ್‌ರವರು 90ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಮೆಣಸಿನ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರು. ಆ ತಳಿಗಳು ಬರ ಮತ್ತು ಶಿಲೀಂಧ್ರ ರೋಗಭಾದೆಯಿಂದ ನಾಶವಾದದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರು. ಒಂದು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರೋಗ ಬಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಗಿಡಕ್ಕೆ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಬರವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣವಿರುವುದನ್ನು ಅವರು ಗಮನಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದರು. ತಳಿ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಈ ತಳಿಯ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಬರವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣವನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತು.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಬೆಳೆಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ

ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಉರಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಬರ ಹಾಗೂ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಗುಣವುಳ್ಳ ಅಲಸಂದೆ ತಳಿಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೂಡ ರೈತರ ಯಶಸ್ವಿ ಸಂಶೋಧನಾಗಾಥಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಉರಲಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಬೆಳೆಯುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಲಸಂದೆಯ ವಿಧಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಗುಣಗಳು, ಅತ್ಯಲ್ಪ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಗುಣಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಧಗಳ ಅಲಸಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಸಮುದಾಯದವರು ಈ

ಅಲಸಂದೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉರಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲ ಮಹಿಳಾಕೃಷಿಕರು ಈ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಅಲಸಂದೆಯ ತಳಿಗಳ ಸೋಲಿನಿಂದಾಗಿ ಉರಲಿ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿಷ್ಟು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಲಸಂದೆಯ ವಿವಿಧ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನಗಳು ಕೂಡ ಆಸಕ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಮರಗೆಣಸನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೈತರು ಕೂಡ ಈಗ ತಮ್ಮ ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮರಗೆಣಸಿನ ವಿವಿಧ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿಗಳು 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 4 ರಿಂದ 5 ಕೆಜಿಯಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಅದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಗಳು 10 ರಿಂದ 12 ತಿಂಗಳು ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್

ಮರಗೆಣಸಿನ ಇಳುವರಿಯು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಯಿತು. ಈ ರೈತರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮರಗೆಣಸಿನ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ತಳಿಗಳು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಅಂಬಕ್ಕದನ್ ಎನ್ನುವ ಮರಗೆಣಸಿನ ತಳಿಯನ್ನು ರೈತರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆ

ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ರೈತರು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆಯ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಡುಕ್ಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂಬುಮೇಟು ಎನ್ನುವ ಒಳನಾಡಿನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳು. ಇಲ್ಲೊಂದು ಕುತೂಹಲಕರ ಸಂಗತಿಯಿದೆ. ಇಡುಕ್ಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ 3265 ಮಿಮೀ ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶ 1995ರಿಂದ 2003ರವರೆಗೆ ತೀವ್ರ ಬರವನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಳೆ ಕೈಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಹೊಸ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರು ಗೋಧಿ, ರಾಗಿ (ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು), ಸುವರ್ಣಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. 2005ರ ವೇಳೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಳೆ ಬಂದಿತು. ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಂಡು ರೈತರು ಇತರ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಏಲಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಮೆಣಸನ್ನು ಬೆಳೆದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರು ಏಲಕ್ಕಿ, ಮೆಣಸಿನೊಂದಿಗೆ ತರಕಾರಿಗಳಾದ ಹೂಕೋಸು, ಕ್ಯಾರೆಟ್, ಸುವರ್ಣಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಬದಲಾಗುವ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ರೈತರು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರುತ್ತಿದೆ.

ಉರಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದವರು ಹಲವು ಅಲಸಂದೆ ವಿಧಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ

ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ

ಮಿಶ್ರಬೆಳೆ

ರಬ್ಬರ್ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಉಷ್ಣಾಂಶವು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ರೈತರು ರಬ್ಬರ್ ನಡುವೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೂವೆ (Arrowroot (Maranta arundinacea) ರಬ್ಬರ್ ತೋಟದಲ್ಲಿ ರಬ್ಬರ್ ನಡುವೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಬೆಳೆ. ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಕೂವೆ ಪುಡಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಕೂವೆ ಪುಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಸಂಸ್ಕರಣ ಕಷ್ಟವಾದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂವೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಪುಡಿಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಸಮಯ ಬೇಡುವಂತದ್ದು. ಪುಡಿ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೂವೆಯನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಬ್ಬರ್ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಕಾಫಿಯ ತಳಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರುವುದು ದಾಖಲಾದ ರೈತರ ಮತ್ತೊಂದು ಆವಿಷ್ಕಾರ. ಕೇರಳದ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಮೆಣಸು ಮತ್ತು ಏಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ರಬ್ಬರ್ ಜೊತೆಗೆ ಮಿಶ್ರಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು.

ಒಳನೋಟಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳು

ರೈತರ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವಾಗ ನಮಗೆ ಕೆಲವು ಒಳನೋಟಗಳು ಸಿಕ್ಕವು. ಹಾಗೆಯೇ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ರೈತರ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಲು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು ಕೂಡ ಕಂಡವು. ಅವು ಹೀಗಿವೆ:

ಅ) ರೈತರ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು, ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು, ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು, ಪೂರಕವಾದದ್ದನ್ನು ನೀಡಬೇಕು, ಪಸರಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಗುರುತಿಸಬೇಕು.

ಆ) ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ರೈತರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ ತಳಿಗಳು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಸಮುದಾಯದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ರೈತರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಮೌಲ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು, ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುವುದು. ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೌಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲೇ ರೈತರು ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ರೈತರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇವಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ, ಬ್ರಾಂಡ್ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಇ) ಮಿಶ್ರತಳಿ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ರೈತರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ/ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಬರ ಹಾಗೂ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.

ಈ) ನೂತನ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ತಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಲು ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಉ) ಸಂಸ್ಕರಣ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ರೈತರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬಳಸುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಅವರಿಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ತಡೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಅಗತ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಳೀಯತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಪರಿಹಾರಗಳು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಸ್ಥಿರ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹೊಸತನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ರೈತರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಜಾಗತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ರೈತರ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ■

ಆಕರಗಳು

K. Kandiannan, K.S. Krishnamurthy, S. J. Anke Gowda and M. Anandaraj, Climate change and black pepper production., Indian Journal of Arecanut, Spices and Medicinal plants, Vol 16 (4), p. 32-35.

M. Murugan, P. K. Shetty, A. Anandhi and R. Ravi, Present and Future Climate Change in Indian Cardamom Hills: Implications for Cardamom Production and Sustainability, 2012, British Journal of Environment & Climate Change, 2(4), p. 368-390.

T J James
Advisor
Peermade development society
Peermade P.O., Idukki Kerala - 685531
www.pdspeermade.com
E-mail: james.tj6@gmail.com

Stebin K
Coordinator
Peermade development society
Peermade P.O.,
Idukki, Kerala - 685531
www.pdspeermade.com

ಆಂಗ್ಲ ಮೂಲ
ಲೀಸಾ ಇಂಡಿಯಾ, ಸಂಪುಟ 19, ಸಂಚಿಕೆ 2, ಜೂನ್ 2017

ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳು

ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳು

■ ಎಂ. ಮಂಜುಳ, ಆರ್. ರಂಗಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಕೆ. ದಕ್ಷಿಣಾ ಮೂರ್ತಿ

“ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷಮತೆ” ಇಂದ “ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು” ಕಡೆಗೆ ಮಾದರಿಗಳು ಬದಲಾಗಿವೆ. ಇದು ಜಾನುವಾರು ವಲಯದಲ್ಲಿನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಲ್ಲದು.

ಜಾನುವಾರುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ 512 ಮಿಲಿಯನ್ ಜಾನುವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ವಲಯವು ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ 4.11%ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಅರಣ್ಯ ವಲಯದ ಪಾಲು 23%. ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಹಾಲು, ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯು 2020ರ ವೇಳೆಗೆ ಮೂರುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಇದು ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕಿಗೆ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಭೂಮಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ನೀಡಬಲ್ಲ ಕುಟುಂಬದ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಆಸ್ತಿ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 70%ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸದಾಳುಗಳೇ ಸಾಕುತ್ತಿರುವುದು.

NSSO (2014) ರ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ 3.5%ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ಮಹಿಳಾ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನೇ ಹೊಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ 8.1% ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು 1.8% ಮಂದಿ ಪುರುಷರು ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ 14.7% ಮಂದಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಪುರುಷರು ಸಂಖ್ಯೆ 2.9%ರಷ್ಟು. ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಗೃಹೋದ್ಯಮ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಅರಸಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹೊಣೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಗಲೇರಿವೆ.

ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೂಲಿ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಒಡತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಕೃಷಿಕರ ಪಾತ್ರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ವಿಭಿನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಾತ್ರಗಳು, ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಒಡತನ, ವಿಭಿನ್ನ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮೇಕೆ, ಕೋಳಿ ಮತ್ತು ಹಂದಿ ಸಾಕಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಮಾರುವ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟದ ಲಾಭವನ್ನು ಬಳಸುವ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ಕೂಡ ಅವರುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವಂತೆ ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ನಡೆದಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆ ಸೀಮಿತವಾದದ್ದು. FAOನ ವರದಿಯು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪುರಷರಿಗಿರುವಷ್ಟೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶವು 10 - 30% ಮತ್ತು 4% ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಲಿಂಗಸಂಬಂಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾದ ಲಿಂಗಸಂಬಂಧಿ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಸೇವೆಗಳಾದ ನಗದು, ವಿಮೆ, ಮಾಹಿತಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಡೈರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ನೀತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ಕುರುಡು ಕಣ್ಣಿಗೆ ರಾಚುವಂತೆ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವುದು. ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.90%ರಷ್ಟು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮಹಿಳೆಯರೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಡೈರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಶೇ.25%ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.

ಮಹಿಳೆಯರೇ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ಅವರುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪಶುಧನ ನೀತಿಗಳು

ಪಶುಧನ ನೀತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ ನೀತಿಗಳಿಗೂ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಇದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1990ಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು “ಉತ್ಪಾದನಾ ಹೆಚ್ಚಳ”ದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. 1990ರ ನಂತರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಅದೇನೇ ಆದರೂ ಎರಡೂ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಸಣ್ಣ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಲಿ ನೆರವು ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂತರವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಫಿಖನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ 2007-2012ರಲ್ಲಿ ‘ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ’ ‘ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು’ ಇದನ್ನೊಳಗೊಂಡ ‘ಅಂತರ್ಗತ ಬೆಳವಣಿಗೆ’ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚಿನ 2013ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಶುಧನ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ, ರೈತರ ಬದುಕಿಗೂ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ರೈತರಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೀತಿಯು ಮತ್ತಷ್ಟು ಮುಂದುವರೆದು ರೈತರು ಮತ್ತು ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಂಟಿ ಬಾಧ್ಯತಾ ಗುಂಪುಗಳು/ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದವರು ಹಾಗೂ ಮುಂದುವರೆದವರ ನಡುವೆ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇದು ಅಗತ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. “ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಕ್ಷಮತೆ”ಯ ಮಾದರಿಯಿಂದ “ಅಂತರ್ಗತಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನಹಕ್ಕು”ವಿನೆಡೆಗೆ ಬದಲಾದದ್ದು ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬದಲಾವಣೆಗೂ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ವಲಯವನ್ನು ಬಡತನ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುವ ದಾರಿಯಾಗಿ ನೋಡುವಂತಾಯಿತು. ನೀತಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ನೀತಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಂತರ್ಗತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕುರಿತ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಆಗ ಅಂತರ್ಗತ ವಿಧಾನವೊಂದೇ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿನ ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುತ್ತದೆ. ಪಶುಸಂಗೋಪನ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಸ ಕ್ರಮ 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ 12ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು (National Livestock Mission - NLM) ಆರಂಭಿಸಿದೆ. 7 ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಹಾಗೂ 7 ಕೇಂದ್ರ ವಲಯಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಓಐಒ ಅನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕೃಷಿಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕುರಿತಂತೆ ಹೊಸದೊಂದು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯರೂಪಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ‘ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ 30% ಮಹಿಳೆಯರು ಅಭಿಯಾನದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.’

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಲವು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ದೇಣಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ, ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಅಥವಾ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವು ಲಿಂಗಸಂಬಂಧಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಬಡವರನ್ನು ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು

ಅಗತ್ಯ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಕ್ರಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ, ಆರ್ಥಿಕ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಉತ್ಪಾದನಾ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಇತ್ಯಾದಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಮನೆ, ಸಮಾಜ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಜಾನುವಾರು ಸಂಶೋಧನೆಯು ಲಿಂಗಸಂಬಂಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಬಡವರ ಶ್ರಮವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಒಳನೋಟಗಳು ಸಮಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುವಂತಹ ನೀತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯ. ■

ಆಕರಗಳು

Birthal, P.S, and Taneja V.K., Livestock Sector in India: Opportunities and Challenges for Small holders, 2016,

Paper presented at the International Workshop on ‘Smallholder Livestock Production in India: Opportunities and Challenges’; Indian Council for Agriculture Research and International Livestock Research Institute.

Kristjanson, P., Waters-Bayer, A., Johnson, N., Tipilda, A., Njuki, J., Baltenweck, I., Grace, D. and MacMillan, S., Livestock and women’s livelihoods: A review of the recent evidence, 2010, Discussion paper No. 20, ILRI.

Misra, S and Pica-Ciamarra, U., Policies and Narratives in Indian Livestock: Good Practices for Pro-poor Change, 2010, PPLPI Working Paper No.50, FAO, Rome.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕರಗಳಿಗೆ ಲೇಖಕರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ :

M Manjula
Principal Scientist

R Rengalakshmi
Director

K Thachinamurthy
Site Coordinator
Ecotechnology Programme Area
M.S.Swaminathan Research Foundation
3rd Cross Road, Taramani Institutional Area,
Taramani,
Chennai - 600 113. Phone: 044-22541229/698
Web: www.mssrf.org

ಆಂಗ್ಲ ಮೂಲ

ಲೀನಾ ಇಂಡಿಯಾ, ಸಂಪುಟ 19, ಸಂಚಿಕೆ 3, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017

LEISA India English Edition – Issues and Themes

V.1, No. 1, 1999 - Markets for LEISA and Organic products
V.1, No. 2, 1999 - Stakeholders in Research
V.1, No. 3, 1999 - Restoring biodiversity

V.2, No. 1, 2000 - Desertification
V.2, No. 2, 2000 - Farmer innovations
V.2, No. 3, 2000 - Farming in the forest
V.2, No. 4, 2000 - Monocultures towards sustainability

V.3, No. 1, 2001 - Coping with disaster
V.3, No. 2, 2001 - Go global stay local
V.3, No. 3, 2001 - Lessons in scaling up
V.3, No. 4, 2001 - Biotechnology

V.4, No. 1, 2002 - Managing Livestock
V.4, No. 2, 2002 - Rural Communication
V.4, No. 3, 2002 - Recreating living soil
V.4, No. 4, 2002 - Women in agriculture

V.5, No. 1, 2003 - Farmers Field School
V.5, No. 2, 2003 - Ways of water harvesting
V.5, No. 3, 2003 - Access to resources
V.5, No. 4, 2003 - Reversing Degradation

V.6, No. 1, 2004 - Valuing crop diversity
V.6, No. 2, 2004 - New generation of farmers
V.6, No. 3, 2004 - Post harvest Management
V.6, No. 4, 2004 - Farming with nature

V.7, No. 1, 2005 - On Farm Energy
V.7, No. 2, 2005 - More than Money
V.7, No. 3, 2005 - Contribution of Small Animals
V.7, No. 4, 2005 - Towards Policy Change

V.8, No. 1, 2006 - Documentation for Change
V.8, No. 2, 2006 - Changing Farming Practices
V.8, No. 3, 2006 - Knowledge Building Processes
V.8, No. 4, 2006 - Nurturing Ecological Processes

V.9, No. 1, 2007 - Farmers Coming together
V.9, No. 2, 2007 - Securing Seed Supply
V.9, No. 3, 2007 - Healthy Produce, People and Environment
V.9, No. 4, 2007 - Ecological Pest Management

V.10, No. 1, 2008 -Towards Fairer Trade
V.10, No. 2, 2008 - Living soils
V.10, No. 3, 2008 - Farming and Social Inclusion
V.10, No. 4, 2008 - Dealing with Climate Change

V.11, No. 1, 2009 - Farming Diversity
V.11, No. 2, 2009 - Farmers as Entrepreneurs

V.11, No. 3, 2009 - Women and Food Sovereignty
V.11, No. 4, 2009 - Scaling up and sustaining the gains

V.12, No.1, 2010 - Livestock for sustainable livelihoods
V.12, No.2, 2010 - Finance for farming
V.12, No.3, 2010 - Managing water for sustainable farming

V.13, No.1, 2011 - Youth in farming
V.13, No.2, 2011 - Trees and farming
V.13, No.3, 2011 - Regional Food System
V.13, No.4, 2011 - Securing Land Rights

V.14, No.1, 2012 - Insects as Allies
V.14, No.2, 2012 - Greening the Economy
V.14, No.3, 2012 - Farmer Organisations
V.14, No.4, 2012 - Combating Desertification

V. 15, No.1, 2013 - SRI: A scaling up success
V. 15, No.2, 2013 - Farmers and market
V. 15, No.3, 2013 - Education for change
V. 15, No.4, 2013 - Family Farming: A way of life

V. 16, No. 1, 2014 - Cultivating farm biodiversity
V. 16, No. 2, 2014 - Family farmers breaking out of poverty
V. 16, No. 3, 2014 - Family farmers and sustainable landscapes
V. 16, No. 4, 2014 - Family farming and nutrition

V. 17, No. 1, 2015 - Soils for life
V. 17, No. 2, 2015 - Rural-urban linkages
V. 17, No. 3, 2015 - Water-lifeline for livelihoods
V. 17, No. 4, 2015 - Women forging change

V. 18, No. 1, 2016 – Co-creation of knowledge
V. 18, No. 2, 2016 – Valuing underutilized crops
V. 18, No. 3, 2016 – Agroecology – measurable and sustainable
V. 18, No. 4, 2016 – Stakeholders in agroecology

V.19, No. 1, 2017 – Food Sovereignty
V.19, No. 2, 2017 – Climate change and agroecological approaches
V.19, No. 3, 2017 – Ecological livestock
V.19, No. 4, 2017 – Millet farming systems

V.20, No. 1, 2018 – Agroecological Value Chains
V.20, No. 2, 2018 – Biological Crop Management

ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ

ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳು

■ ಕೆ. ಸುರೇಶ್ ಕಣ್ಣ

ಬಹುತೇಕ ಸಹಜ ಪರಿಸರ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸುಸ್ಥಿರ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನೇ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಸರಳ ಸಹಜ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಜಾನುವಾರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದರಿಂದ ಎರಡಕ್ಕೂ ಲಾಭದಾಯಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ, ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ, ಕುಟುಂಬ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರದಂತಹ ಲಾಭಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅನುಭವಗಳು ದುರ್ಬಲ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಾದಿಯು ಎಂದೂ ನೇರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅವು ಬಡತನದೊಳಗಿಂದಲೇ ಹಲವು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಸುರುಳಿಯಂತೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಹಿಡುವಳಿದಾರರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಗೊಬ್ಬರ ಅವರ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ವೇಗವರ್ಧಕಗಳಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತವೆ. ಬಡವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳೆಂದರೆ ಓಡಾಡುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಗಳಂತೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಕಡಿಮೆ ನೀರಿರುವ ಹಾಗೂ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಎನ್ನುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನವು ಜನರ ಬದುಕಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾನುವಾರುಗಳಿಂದ ನಾನಾವಿಧದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜಾನುವಾರು ಸಂಬಂಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆದಾಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಂದಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ವಿಷಯವು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕುರಿತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಜಾನುವಾರು ಕೇಂದ್ರಿತ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಪರಿಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಲಹಲು ಅಗತ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು

ಸಿಂಗೊಂಡೆ ಎನ್ನುವುದು ತರಂಗಂಪ್ಪಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಿರುಕ್ಕಡೆಯೂರು ಭಾಗದ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60 ರೈತಾಪಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. 2004ರಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ ಸುನಾಮಿಗೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಯು ಸಿಕ್ಕು ತತ್ತರಿಸಿಹೋಗಿತ್ತು. ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಉಪ್ಪುನೀರು ನುಗ್ಗಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಲವಣಾಂಶವು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಎನ್ನುವ

ಜಾನುವಾರುಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಸ್ವಯಂಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಯು ಬಡರೈತರೊಂದಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ರೈತರ ತೋಟದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಈ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಲಿತದ್ದು ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡದ್ದು ಅವರು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ರೈತರ ಗುಂಪೊಂದು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಾವಯವ ತರಕಾರಿ ಕೃಷಿಕರ ಗುಂಪನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಗೋಮೂತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಗಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಾಲಿನ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಪೂರಕ ಆದಾಯ ಗಳಿಕೆ.

ಅಂಭಾಚರಿ ತಳಿಯು ಇತರ ಮಿಶ್ರ ತಳಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ

ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಭಾಸ್ಕರನ್ ಸಿಂಗೊಂಡೈನ ಯುವ ಉತ್ಸಾಹಿ ರೈತ. ಆತನ ಬಳಿ ಎರಡು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಿದೆ. ಆತ ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಕಾಯಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಮರಳುಮರಳಾಗಿದ್ದು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆತ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆತ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನೂಳಗೊಂಡಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಾವಯವ ತರಕಾರಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಯೋಜನೆಯ ನೆರವಿನಿಂದ ಆತ 2009ರಲ್ಲಿ ಅಂಭಾಚರಿ ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಸುವೊಂದನ್ನು ಕೊಂಡುತಂದ. ಆತ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಯನ್ನೇ ಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸಿದ್ದ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಇತರ ಮಿಶ್ರತಳಿಯ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಯ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸೋಂಕು ರೋಗಗಳು ಕಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಆತನ ಬಳಿ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಯ ಎರಡು ಹಸುಗಳು ಒಂದು ಕರು ಇದೆ.

ಭಾಸ್ಕರನ್ ಮತ್ತವನ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅವುಗಳ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಸ್ಕರನ್ ಮತ್ತವನ ತಾಯಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರತಿಹಸುವಿಗೆ ಸುಮಾರು 20ಕೆಜಿಯಷ್ಟು ಹಸಿರುಹುಲ್ಲನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ.50%ರಷ್ಟು ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಉಳಿದವನ್ನು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿಂದ ತರುತ್ತಾರೆ. ಹುಲ್ಲಿನ ಹೊರತಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಣಿಗೆ 2ಕೆಜಿ ಗೋಧಿ ಬೂಸಾ, 1 ಕೆಜಿ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಅಜೋಲ ಮತ್ತು 1 ಕೆಜಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಿಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ

ಮಣ್ಣನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳು ಕೃಷಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಂಭಾಚರಿ ತಳಿ (ಬೋಸ್ ಇಂಡಿಕಸ್)

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಅಂಭಾಚರಿ ತಳಿಯು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ದೃಢತೆಗಾಗಿ ಹೆಸರಾದ ತಳಿ. ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ತಿರುವಾಯೂರು, ನಾಗಪಟ್ಟಣಂನ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿ. ಸಣ್ಣ ನಿಲುವಿನ ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಳಿಯ ಹೆಸರಿನ ಮೂಲ ಈ ತಳಿಯ ಮೂಲಸ್ಥಾನವಾದ ಅಂಭಾಚರಿ ಹಳ್ಳಿ. ಈ ಹಳ್ಳಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನಾಗಪಟ್ಟಣಂನಲ್ಲಿದೆ.

ಸುಡುವ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲೂ ಈ ಎತ್ತುಗಳು 6 ರಿಂದ 7 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಈ ತಳಿಯ ಹಸುಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ 10 ಬಾರಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ಕರು ಹಾಕಬಲ್ಲವು. ಈ ತಳಿಯ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿನ ಕೊಬ್ಬಿನಂಶದ ಪ್ರಮಾಣ 4.5% ಇಂದ 5.5%. ಬೇರೆ ಮಿಶ್ರತಳಿಯ ಹಸುಗಳ ಹಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇದರ ಹಾಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಭಾಚರಿ ಹಸುಗಳಿಗೆ ಸೋಂಕುರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು. ಚರ್ಮವನ್ನು ಎಳೆದೇಬಿಡುವುದರಿಂದ ಕೀಟಗಳು ನೋಣಗಳು ಮೈ ಮೇಲೆ ಕೂರದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ತಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಗುಣ.

ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರವು 1954ರಲ್ಲಿ ಒರತನಾಡು, ತಂಜಾವೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲೆಂದೇ ಫಾರ್ಮ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ನಂತರ ಈ ತಳಿಯ ತವರು ಪ್ರದೇಶ ಅಂಭಾಚರಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಕೊರಕ್ಕೈನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಫಾರ್ಮ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿತು. 2004ರಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಜಾನುವಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ತಳಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಂಭಾಚರಿ ಗೋಸಾಕಣೆದಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 40 ಗೋವುಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಿತು.

ಮಾಡಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಒಣಗಿದ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು ರಾಸುಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಗೋಧಿ ಬೂಸಾ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕೊಂಡುತರುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇವರದೇ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮಣ್ಣನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳು ಕೃಷಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ

ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಸ್ಕರನ್ ತನ್ನ ತಾಯಿಯಿಂದ ಲಭಿಸಿರುವ ಈ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜ್ಞಾನವು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಪಾದಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಯಿರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಭಾಸ್ಕರನ್ ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಮುನ್ನಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಒಣಗಿದ ಸಗಣೆಪುಡಿ ಮತ್ತು ಬೇವಿನ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಧೂಪ ಹಾಕಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಳೆ - ಜಾನುವಾರು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿದ ಕೃಷಿಯ ಲಾಭಗಳು

ಜಾನುವಾರು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕೃಷಿಯು ಆತನಿಗೆ ಹಲವು ಲಾಭಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸುಮಾರು 15 ಗಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವು ಸಗಣೆ ಮತ್ತಿತರ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಆತನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಉಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಹಿಡಿದಿಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ನೀವು ಎಲ್ಲೆ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಎತ್ತಿದರೂ ಎರೆಹುಳುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರಣ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರನ್ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತರಕಾರಿಗಳ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿಯು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವಂತಿದೆ. ಉದಾ: ಪಡವಲಕಾಯಿಯ ಉದ್ದ ಮತ್ತು ಅದರ ರುಚಿ.

ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆಯು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆತನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆತ ತನ್ನದೇ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮುಖ್ಯಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಐದುಸಾವಿರ ರೂಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜೈವಿಕ ಕೀಟ

ನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಗಳಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಎರಡು ಹಸುಗಳು ದಿನಕ್ಕೆ 8 ಲೀಟರ್ ಹಾಲು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ತಳಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀಡುವ ಹಾಲಿಗಿಂತ ಎರಡುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು. 8 ಲೀಟರ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ 1 ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ಮನೆಬಳಕೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ 7 ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಲಿನ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ರೂ.28ರಂತೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಹಸುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಆತ ರೂ.6000 ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಭಾಸ್ಕರನ್ ತೋಟ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಕೃಷಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿ ಉದಾಹರಣೆ. ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಹಜವಾದ ಪರಿಸರವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕರಣವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಣ್ಣನ್ನು ಪವಿತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳು ಕೃಷಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟಕವೆಂದು ಅರಿಯಲಾಗಿದೆ. ಲಾಭವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಲಹುವ ಗುಣ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಜಾನುವಾರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಲಾಭಗಳಿವೆ. ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸುರಕ್ಷಿತ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಕುಟುಂಬವು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕೃಷಿ ಪರಿಸರವು ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿದೆ. ತೋಟವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕೂಡ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಭಾಸ್ಕರನ್ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆತನಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತರಾಗಿ ಆತನ ಹಳ್ಳಿಯ 15 ರೈತರು ತಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ■

K Suresh Kanna

Kudumbam,

No. 113/118, Sundaraj Nagar, Subramaniyapuram, Trichy - 620 020, Tamil Nadu, India.

E-mail: sureshkanna_kudumbam@yahoo.in

ಆಂಗ್ಲ ಮೂಲ

ಲೀಸಾ ಇಂಡಿಯಾ, ಸಂಪುಟ 19, ಸಂಚಿಕೆ 3, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017

Advertise with Us

LEISA India magazine reaches more than **20000** people interested in development of agriculture, that is sustainable and eco-friendly. Every quarter, the **print** and **digital** editions of the magazine reach farmers, NGOs, academics, researchers, students, government departments, banks etc., who are interested in practical field experiences.

Produced since more than two decades, LEISA India magazine is known for its practical and quality content, attractive design, colourful layout, consistency and timely production. It is produced in **8 languages** – English, Hindi, Kannada, Telugu, Tamil, Odiya, Punjabi and Marathi.

We invite institutions, companies and Universities to advertise their services, products, courses and events which align with the philosophy of agroecology. For details, contact Ms.Rukmini at leisaindia@yahoo.co.in

‘ಕೊರಲೆ ರಘು’ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಕೊರಲೆ ರಘು ಕೊರಲೆಯೊಂದಿಗೆ (brown top millet)

ಮರೆತ ಧಾನ್ಯ ಮರಳಿ ಬಂತು ಕೊರಲೆ

■ ಅನಿತ ರೆಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸಾದ್ .ಜಿ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರವಾಗಿದ್ದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಮರಳಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ರೈತರು ಕೊರಲೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಟ್ಟ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಫಲವತ್ತಾಗಿರದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಹವಾಮಾನ ವೈಪರಿತ್ಯದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಈ ಧಾನ್ಯವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ. ಕೊರಲೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವಾಗಿದ್ದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಬಡವರಲ್ಲಿನ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ನಗರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಜನರ ಜೀವನಶೈಲಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.

ಕೊರಲೆ (Browntop millet or signalgrass) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಈ ಧಾನ್ಯವು ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ಅಪರೂಪವಾದುದು. ಮೂಲತಃ ಇದು ಭಾರತದ ಬೆಳೆ. ಒಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಆಂಧ್ರದ ಗಡಿಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಮಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊರಲೆ ಮತ್ತು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಕೊರ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಈ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಬುಂದೇಲಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಸುವರು ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಯುವರು.

ಕೊರಲೆಯು ಬರ ಹಾಗೂ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಕೊರಲೆಯಲ್ಲಿನ ತಾಳಿಕೆಯ ಗುಣವೇ ಅದನ್ನು ಇತರ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿಸಿದೆ. ನೆರಳನ್ನು ಬಯಸುವಂತಹ ಬೆಳೆ ಹುಣಸೇಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಹುಣಸೇ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾವಗಡ, ಮಧುಗಿರಿ ಮತ್ತು ಶಿರಾ ಭಾಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರ. ಈ ಬೆಳೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು. ಯಾವುದೇ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲೂ ಬದುಕಿ ಬೆಳೆಯುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಮೌಲ್ಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹರಡಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಬಹುತೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ಮಧ್ಯಭಾಗದವರೆಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಫಸಲು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬಿತ್ತಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇತರೇ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಇತರ ಬೆಳೆಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಬಹುದು. ಇತರ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಉತ್ತಮ ಆಯ್ಕೆ. ತೊಗರಿಯನ್ನು ಮಿಶ್ರಬೆಳೆಯಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊರಲೆಯ ಪ್ರತಿ 12 ಸಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಇದನ್ನು ಬಿತ್ತುವರು.

ಕೊರಲೆಯು ಬಹುಬೇಗ ಬೆಳೆದು ಫಸಲು ನೀಡುವ ಅದ್ಭುತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು 70-80 ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವು ರೈತರು ಮೇವಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು

ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ 50 ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಟಾವು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಡವಾಗಿ ಅಂದರೆ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದರೂ ಕೈತುಂಬ ಫಸಲನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ತಡವಾದರೂ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇದಕ್ಕಿದೆ. ಬಿತ್ತನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೇವಾಂಶ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಮಳೆಯಾದರೂ ಸಾಕು ಬೆಳೆದು ಫಸಲನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಕೊರಗೆಯ ಮೂಲಕ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಚೆಲ್ಲಿದರೂ ಸಾಕು ಬೆಳೆದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 7 ರಿಂದ 8 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಕಾಳುಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮೇವು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೊರಲೆ ಪೌಷ್ಟಿಕವಾದ ಆಹಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಬಹಳ ರುಚಿಕರವಾದ ಆಹಾರ ಕೂಡ. ಕೊರಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಗ್ಲೂಟಿನ್ ಅಂಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರೆ ಕಾಳುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾರಿನಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೊರಲೆಯಲ್ಲಿ 12.5% ನಾರಿನಾಂಶವಿರುವುದರಿಂದ ಜೀವನಶೈಲಿಯ ವಿಧಾನಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಔಷಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯ ಬಳಸುವವರಲ್ಲಿ ಹೃದಯಸಂಬಂಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಅಲ್ಸರ್ ಹಾಗೂ ಡಯಾಬಿಟೀಸ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡಿಮೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಕೊರಲೆ ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಫಲ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಅಗತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ತೆಂಗಿನ ತೋಟ ಮತ್ತಿತರ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ

ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಹುಳುಭಾದೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಎಲೆಗಳು ಚೂಪಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತೋಟ/ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳು ನುಗ್ಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ರೈತರು ತೆಂಗು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಮರಗಳಿಗೆ ಕೀಟಭಾದೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲೆಂದೇ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಮರಳಿಬಂದಿವೆ

ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತತ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬರವು ಪೀಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡ್ಯ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಆರ್‌ಎಸ್‌ನ ನೀರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವವುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಬೆಳೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಕಡೆ ಕಣ್ಣುಹಾಯಿಸುವಂತಾಯಿತು. 2015ರಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಸಮೃದ್ಧದವರು ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಹಾಗೂ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಮೇಳವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ನೀರಾವರಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಇತರ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ/ಒಣಹವೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಬದಲಿಬೆಳೆ ಎಂದು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಗಳಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊರಲೆ ಬರವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ. ರೈತರು ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ದಾಖಲೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊರಲೆಯು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾರಿನಂಶ ಹೊಂದಿದ್ದು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ.

**ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 2000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರು
ಕೊರಲೆಯ ಹಲವು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು
ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.**

“ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ನಾನು ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿದೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೇವಾಂಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದದ್ದು ಈ ಬೆಳೆ ಬರವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಡಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೀಟ ಇಲ್ಲವೇ ರೋಗಭಾದೆ ತಟ್ಟಲಿಲ್ಲ.” ಎಂದು ಹಳೇಬೂದನೂರಿನ ರೈತ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಮಂಡ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರವಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಿಂದ ಅವುಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭತ್ತದ ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ತೇವಾಂಶದಲ್ಲೇ ಈ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂದು ರೈತರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೂಳೂರುದೊಡ್ಡಿಯ ಸಿ.ಪಿ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಇದೇ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. “ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಬೀಜ ಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಖರ್ಚಾದದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವುದೇ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಲಿ ಕೀಟನಾಶಕವಾಗಲಿ ಬಳಸಲಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡೇ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಒಳ್ಳೆಯ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಮಗೀಗ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಲಾಭವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ನೀರಿನ ಅಭಾವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಒಣಭೂಮಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಣ್ಣೊರೆ ಗ್ರಾಮದ ರಘು ಅವರು ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಶ್ರಮವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ‘ಕೊರಲೆ ರಘು’ ಎಂದೇ ಕರೆಯುವರು. ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ರಘು ಬೀಜಗಳ ಪೂರೈಕೆ, ಮೌಲ್ಯವೃದ್ಧಿ, ಮಾರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. “ಕೊರಲೆ ಬೆಳೆಯಲು ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಕಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ರೈತರು ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಗಳಿಸಬಹುದು” ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೊರಲೆಯು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಗೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹನುಮನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮತ್ತಿಘಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು ಕೊರಲೆ ಬೆಳೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಪ್ಪಳ ಭಾಗದ ರೈತರು ಕೂಡ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 2000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರು ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು

ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಬದಲಿಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಸುಲಭ ಆದರೆ ಅದರ ಹೊಟ್ಟು/ಹೊರಕವಚ ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಕಷ್ಟ. ಹಾಗಾಗಿ ರೈತರು ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಕೊರಲೆ ಬೀಜದಿಂದ 40 ರಿಂದ 50 ಕೆಜಿಯಷ್ಟು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯುವರು. ಮೊದಲು ಕೊರಲೆಯ ಹೊಟ್ಟನ್ನು

ಕೊರಲೆಯನ್ನು ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು

ಬೀಸುವಕಲ್ಲಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಬೀಸುವಕಲ್ಲುಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ರಾಗಿ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲೇ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾಳುಗಳು ಅತಿಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಈಗಿರುವ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ನಂತರವೂ ಅಕ್ಕಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಟ್ಟು ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹವನ್ನು ಗಾಳಿಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಎನ್ನುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೊರಲೆಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನೆಲೆಗಡಲೆ ಕೊರಲೆಯ ಬದಲಿಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಹೊಂದುವಂತಹ ಯಂತ್ರಗಳು ಬಹುಬೇಗ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೊರಲೆ ಬೆಳೆದವರಿಗಿಂತ ನೆಲಗಡಲೆ ಬೆಳೆದವರು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವಂತಾಯಿತು.

ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಹಲವು ಲಾಭಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು ಈ ಬೆಳೆ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ. ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಚಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸುಲಭವಾಗಿಸುವ ಯಂತ್ರದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಕೊರಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಆಹಾರಭದ್ರತೆ, ಅಪೌಷ್ಟಕತೆ, ಪ್ರತಿಕೂಲಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ರೈತರ ಬದುಕನ್ನು ಸುಭದ್ರಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು. ■

Krishna Prasad G
Sahaja Samrudha
No 7, 2nd Cross, 7th Main, Sulthanpalya,
Bengaluru-560032
E-mail: sahajaindia@gmail.com

ಆಂಗ್ಲ ಮೂಲ
ಲೀಸಾ ಇಂಡಿಯಾ, ಸಂಪುಟ 19, ಸಂಚಿಕೆ 4, ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017